

IVN-MEDEDELINGEN JUNI 2016, NR. 16

In deze aflevering:

+ Komende evenementen

- ++ Literaire talkshow Letteren &cetera
- ++ Fuck de canon!
- ++ Presentatie *De mooie mond van Bobby Cespedes*
- ++ Activiteiten Zuid-Afrika Huis

+ Varia

- ++ In memoriam prof. dr. L. Peeters
- ++ Pas verschenen (I): *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden 2014-2015*
- ++ Pas verschenen (II): Cor van Bree, *Leerboek voor de Historische Grammatica van het Nederlands*, deel 1
- ++ Pas verschenen (III): *Vijfenveertig jaar studie Nederlands in Indonesië*
- ++ Pas verschenen (IV): *De barones en de dominee*
- ++ Te verschijnen: Hans van der Veen, *Vorbij gegaan te zijn, was t' allen tyd' myn lot. Het leven en werk van Abraham Louis Barbaz, 1770-1833*
- ++ Lezen voor de klas
- ++ De Maatschappij 250 jaar
- ++ Schemerarchieven (16)
- ++ De werkbank (16)

1. KOMENDE EVENEMENTEN

1.1. Literaire talkshow Letteren &cetera

[ingezonden mededeling van Nick Felix, Nederlands Letterenfonds]

Op donderdag 19 mei neemt NPO Cultura twee edities van de literaire talkshow Letteren &cetera op in de bibliotheek van het Nederlands Letterenfonds.

Van 17.00 tot 18.30 gaat Kenneth van Zijl in gesprek met dichter **Peter van Lier** over zijn nieuwste bundel: *Laaglandse Remedies*, met vertaler **Jan Versteeg** over *Het leven*

van *Vernon*, van de Franse schrijver, filmmaker en feministe Virginie Despentes, en met **Auke Kok** over *1936. Wij gingen naar Berlijn*: een verhaal over de Nederlandse sporters en hun deelname aan de Olympische Spelen van 1936. Inloop voor dit programma vanaf 16.30.

De tweede talkshow (19.30 – 21.00; inloop vanaf 19.00) biedt interviews met **Threes Anna** en **Anja Sicking** over hun nieuwe romans, *Paradijsvogels* en *Ferrari's in de hemel* en met vertaler **Marcel Otten** over zijn vertaling van het IJslandse *Iets ter grootte van het universum*, Jón Kalman Steffánson.

De entree is gratis maar reserveren is [noodzakelijk](#).

Meer informatie op de site van het [Letterenfonds](#).

Facebook-evenement: <https://www.facebook.com/events/1118652124852301/>

1.2. Fuck de canon!

In samenwerking met De Groene Amsterdammer

[ingezonden mededeling van Eric Roodnat, Amsterdam]

Wat moeten scholieren lezen om te blijven lezen? Kluun of Max Havelaar? Zitten de negentiende-eeuwse klassiekers het gepassioneerde lezen in de weg of vormen ze juist een essentieel onderdeel van de literaire opvoeding? Een avond georganiseerd door *De Groene Amsterdammer* over de literaire canon en de ideale leeslijst voor middelbare scholen.

Iets over het thema op de [Groene-site](#)

Wanneer: donderdag 19 mei, 20.00 u.

Waar: Spui 25-27, Amsterdam

Aanmelden is verplicht

1.3. Presentatie *De mooie mond van Bobby Cespedes*

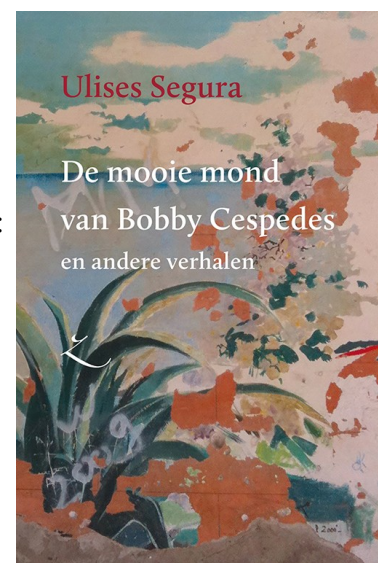
[ingezonden mededeling van redactie *Extaze*, Den Haag]

Op zaterdag 21 mei a.s. zal in de Haagse boekhandel Douwes een bijzonder debuut ten doop worden gehouden: *De mooie mond van Bobby Cespedes en andere verhalen* van Ulises Segura.

Tevens is dit de eerste uitgave in de *Extaze*-reeks, een serie debuten van talentvolle auteurs die eerder in het literaire tijdschrift publiceerden.

Wanneer: zaterdag 21 mei, 15.30 uur

Waar: [Boekhandel Douwes](#), Herengracht 60, Den Haag (vlakbij station CS)



1.4. Activiteiten Zuid-Afrika Huis

[ingezonden mededeling van Corine de Maijer, Z.-Afr. Huis, Amsterdam]

Zaterdag 28 mei: Kookworkshop AFRIKOS

Afrikaanse kookworkshop met Leoné de Beer

Beleef de Zuid-Afrikaanse gastvrijheid en proef de verrassende smaken van deze speciale 'koscultuur'!

Vandaag een bijzondere 'SMULKOS-workshop'; met uitgebreide uitleg bij de bereiding van 'warm en koue happies, van deeg, vrugte en groente'. Maak en proef de originele 'klapperklontjies, Suurlemoen-vlatert, Lepelsteeltjies, 'n doopsous met kerrie en heuning, piesangslaai, en die mees wonderlike worteltjies'.

Reserveren: evenementen@zuidafrikahuis.nl

Plaats: Zuid-Afrika Huis, Keizersgracht 141-C, Amsterdam

Tijd: 13.00 – 15.30 uur

Toegang: € 30,-

Dinsdag 31 mei: Speelfilm SKIN

Regie: Anthony Fabian (Zuid-Afrika/GB, 2008, 107 min, Ned. ondertiteld) Met: Sophie Okonedo, Sam Neill, Alice Krige

Skin is een van de meest ontroerende verhalen die zijn voortgekomen uit het Zuid-Afrika tijdens de apartheid. Sandra Laing wordt geboren in de jaren vijftig als zwart kind van twee blanke Afrikaners, die zich niet bewust zijn van hun zwarte afstamming. Sandra's ouders hebben een winkel op het platteland en zijn de plaatselijke zwarte gemeenschap van dienst. Ze voeden het kind liefdevol op als hun kleine 'blanke' meisje. Maar als ze tien jaar oud is wordt Sandra uit de blanke maatschappij verdreven. De film volgt Sandra's dertig jaar durende reis van afwijzing naar aanvaarding, van verraad naar verzoening, terwijl ze vecht voor haar plaats in een veranderende wereld - en overwint tegen alle verwachtingen in.

Bekijk de [trailer](#)

Plaats: Zuid-Afrika Huis, Keizersgracht 141-C, Amsterdam

Reserveren: evenementen@zuidafrikahuis.nl

Toegang: € 7,50

Tijd: 19.30 uur, zaal open: 19.00 uur

Dinsdag 31 mei: Leeskring Zuid-Afrikahuis

Arjan Krijgsman bespreekt *Die sideboard* van Simon Bruinders

Plaats: Zuid-Afrika Huis, Keizersgracht 141-C, 1015 CK Amsterdam

Tijd: 19.00 uur koffie, 19.30 uur aanvang

Kosten: € 2,50

Aanmelden: tel. 020-6249318 of per e-mail: bibliotheek@zuidafrikahuis.nl

Zondag 12 juni: Wijnproeverij Zuid-Afrika-Huis

Jan van Riebeeck kan worden beschouwd als de grondlegger van de wijnbouw in Zuid-Afrika. In opdracht van de VOC stichtte Van Riebeeck in 1652 een verversingspost op Kaap de Goede Hoop, ter bevoorrading van handelsschepen die gebruik maakten van de route langs de Zuid-Afrikaanse kust. In 1656 plantte Jan van Riebeeck de eerste druivenstokken in de tuin van deze verversingspost en drie jaar later werd daar in Constantia de eerste Zuid-Afrikaanse wijn van gemaakt.

Het Zuid-Afrika Huis Nederland organiseert in samenwerking met Wijneventbureau *Share A Bottle* een wijnproeverij, verzorgd door Udo Göebel van Wine Matters. Hij is Magister Vini, docent aan de Wijnacademie en expert op het gebied van Zuid-Afrikaanse wijn. In een korte lezing zal hij ons laten kennismaken met de grote en bekende wijnrassen van dit moment van Zuid-Afrika.

Het voorlopige programma ziet er als volgt uit:

14:30-15:00 – inloop met vonkelwijn

15:00-15:30 – lezing en introductiefilm door Udo Göebel

15:30-17:00 – wijnproeverij rode en witte wijnen

17:30 - einde

Plaats: Zuid-Afrika Huis, Keizersgracht 141-C, 1015 CK Amsterdam

Kosten: € 40 per deelnemer

Aanmelden via [website](#)

==> Kijk ook altijd even in wat misschien nog lange tijd [Voorheen Neder-L](#) heet

2. VARIA

2.1. In memoriam prof. dr. L. Peeters

[ingezonden mededeling van Els Ruijsendaal, Amsterdam]

Op 26 maart 2016 is prof. dr. Leopold Peeters overleden. Generaties studenten zullen zich hem herinneren als een aimabele docent en breed georiënteerde wetenschapper.

Na zijn studies in onder meer Duits en Nederlands in België (waar hij geboren was) en Nederland werd hij achtereenvolgens leraar aan de middelbare school, docent aan de MO, wetenschappelijk hoofdmedewerker, lector en



hoogleraar historische taalkunde aan de Universiteit van Amsterdam. Daarnaast bleef hij de letterkunde en cultuurgeschiedenis trouw, wat resulteerde in artikelen en tekstuittgaven en -studies op het gebied van Middeleeuwse en Vroegnieuw nederlandse taal- en letterkunde. Als hommage bij het afscheid vanwege zijn vijftenzestigste levensjaar hebben Peeters' naaste collega's in 1990 een tiental artikelen van hem verzameld in de bundel *Taalopbouw als Renaissance-ideaal: studies over taalopvattingen en taalpraktijk in de zestiende en zeventiende eeuw*.

Pol Peeters was een ware geleerde, een voortreffelijk docent, een vraagbaak voor zijn studenten, een zich telkens vernieuwende onderzoeker, op terreinen die liepen van middeleeuwse literatuur tot en met de Nederlandse leenwoorden in het Singalees. De vruchten van zijn werkzaamheden vormen een rijke erfenis voor de neerlandistiek in de breedste zin van het woord.

Een uitvoeriger levensbericht volgt in het tijdschrift *Internationale Neerlandistiek*.

2.2. Pas verschenen (I): *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden 2014-2015*

[ingezonden mededeling van Jan Noordegraaf, Amsterdam]

Het [*Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden 2014-2015*](#) (Leiden 2016; 200 pp.) bevat als gebruikelijk ook weer een aantal levensberichten. Herdacht worden onder meer Maatschappijleden die zich op uiteenlopende wijze met de Nederlandse taal hebben beziggehouden. Ik noem hier: Hugo Brandt Corstius, Michel van der Plas, Seth Gaaikema, J.L. Heldring en Olga Krijtová.

Ter gelegenheid van het 250-jarig bestaan van de Maatschappij zijn er in dit jaarboek ook levensberichten opgenomen van ten onrechte vergeten auteurs. Marita Mathijssen schreef over Verena Lier (1863-1889) en Victor Bleek (1892-1957); Atte Jongstra beschreef leven en werk van Arno Breekveld (1966-2015) en Henry II Fix (1774-1844).

Dit in rood gedrukte gedeelte van het jaarboek wordt ingeleid door een stuk van Kees Fens, 'De veenkoloniale Goethe en andere leden', waarin het fenomeen 'levensbericht' kritisch-ironisch wordt gezien.

2.3. Pas verschenen (II): *Cor van Bree, Leerboek voor de Historische Grammatica van het Nederlands, deel 1*

[ingezonden mededeling van Jan Noordegraaf, Amsterdam]

Kort geleden verscheen het eerste deel van het *Leerboek voor de Historische Grammatica van het Nederlands*. Het is een herziene en uitgebreide uitgave van het leerboek uit

1977. Dit eerste deel bevat een beknopte grammatica van het Gotisch, inleidende hoofdstukken en de klankleer. In vergelijking met het boek van 1977 zijn de bibliografische aantekeningen aanmerkelijk uitgebreid en is er ook veel meer aandacht besteed aan regionale ontwikkelingen. De auteur is emeritus hoogleraar historische taalkunde en taalvariatie van het Nederlands aan de Universiteit Leiden.

Het omvangrijke leerboek (Tweede uitgave. Leiden: Universiteit Leiden 2016; 610 pp.) is gratis toegankelijk via <https://openaccess.leidenuniv.nl/handle/1887/38870> Via de catalogus van de UB Leiden, onder "content", kan men er gemakkelijk bij komen.

2.4. Pas verschenen (III): *Vijfenveertig jaar studie Nederlands in Indonesië* [ingezonden mededeling van Jan Noordegraaf, Amsterdam]

Tijdens een speciale Nederlandse Taaldag op 19 april jl., georganiseerd door de Vakgroep Nederlands van de Universitas Indonesia, werd het congresboek *Empat Puluh Tahun Studi Belanda di Indonesia; Vijfenveertig Jaar Studie Nederlands in Indonesie* (Fakultas Ilmu Pengetahuan Budaya. Universitas Indonesia Depok 2016; 538 pp.) gepresenteerd. Het boek, geredigeerd door Eliza Gustinelly, Munif Yusuf en Kees Groeneboer, is het resultaat van het in april 2015 gehouden gelijknamige congres en het is de zesde bundel in een reeks. Deze keer is er echter geen gedrukte versie geproduceerd en is het werk uitsluitend online toegankelijk. Het resultaat is te vinden op:

<http://fib.ui.ac.id/download.html/download-info/buku-kongres-bahasa-belanda-2016>

2.5. Pas verschenen (IV): *De barones en de dominee* [ingezonden mededeling van Klaartje Groot, Multatuli Huis, Amsterdam]

Zwolle, 1859. Als de jonge Jeannette Pruimers, geboren barones van Dedem, moeder van een dochtertje, weduwe wordt, vindt ze troost bij dominee Johannes Gerrit van Rijn, getrouwd en vader van drie, later vier kinderen. Hij bezoekt haar veelvuldig, ook 's avonds laat. Dat leidt tot opspraak in de stad – en zelfs in het hele land, als in de zomer van 1863 het bericht de ronde begint te doen dat de weduwe in Zuid-Frankrijk een tweede kind heeft gekregen. De barones en de dominee, die alles ontkennen, krijgen het zwaar te verduren.

Multatuli neemt het in een schotschrift op voor de weduwe.



Uiteindelijk komt het tot een dramatische rechtszaak. De barones en de dominee ontvluchten Zwolle.

Wim Coster volgde hun sporen en stuitte op een familietragedie. Via brieven, testamenten, procesdossiers en krantenberichten reconstrueerde hij deze geschiedenis en kwam hij nog levende nazaten op het spoor. Zijn meeslepende verhaal, dat zich afspeelt in Zwolle, Salland, Zuid-Frankrijk, Zwitserland, Zuid-Engeland en Amerika, laat zien hoe oordeel en vooroordeel, recht en onrecht de verschillende levens een beslissende wending gaven.

Uitgeverij Balans, 9789460030925 (paperback) 9789460031571 (ebook). 256 pagina's. Paperback € 19.99; ebook € 9.99

2.6. Te verschijnen: Hans van der Veen, *Voorbij gegaan te zijn, was t' allen tyd' myn lot. Het leven en werk van Abraham Louis Barbaz, 1770-1833*
[ingezonden mededeling van Jan Noordegraaf, Amsterdam]

Al vele jaren geleden stelde de neerlandicus Hans van der Veen vast dat de (toneel)dichter Abraham Louis Barbaz (1770-1833) meer aandacht verdiende dan hij tot dan toe had gekregen, d.w.z. geen enkele. Een langdurige bestudering van leven en werk van Barbaz resulteerde in een omvangrijke, vierdelig werk dat binnenkort verschijnen zal onder de titel *Voorbij gegaan te zijn, was t' allen tyd' myn lot. Het leven en werk van Abraham Louis Barbaz, 1770-1833* (Hippolytushoef: Burghout 2016; 1830 pp.). Alle werken van A.L. Barbaz komen er uitvoerig aan de orde. De prijs bedraagt € 80,00 excl. verzendkosten.

Men kan het boek bestellen via

hans@vdveen.org of via het postadres van de auteur: Hans van der Veen, Gemeenelandsweg 17 C, 1777 NN Hippolytushoef (0227-5933990).

Een inhoudsoverzicht van de te verschijnen vier delen is bij de auteur verkrijgbaar.

2.7. Lezen voor de klas

[ingezonden mededeling van Stichting Lezen, Amsterdam]

De nieuwste brochure met informatie over leesactiviteiten is uit! Of u nu wilt werken aan de literaire competentie van leerlingen of gewoon leesplezier wilt stimuleren.

Hans van der Veen

Voorby gegaan te zyn,
was t' allen tyd' myn lot

Het leven en werk van

Abraham Louis Barbaz
1770-1833

I



Leesbevordering van vmbo tot gymnasium, iedereen kan wel iets van zijn gading vinden in deze gids. De brochure wordt verzonden naar alle scholen voor voortgezet onderwijs en is [hier](#) te downloaden.

2.8. De Maatschappij 250 jaar

Dit jaar viert de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde haar tweehonderdvijftigste verjaardag. De missie van de MNL is al 250 jaar actueel: de bevordering van de Nederlandse taal, literatuur en geschiedenis in binnen- en buitenland.

Alle [evenementen](#) in het lustrumjaar op een rijtje

2.9. Schemerarchieven (16)

[De Phoenix van het Rapenburg](#)

2.10. De werkbank (16)

[Werkbank literatuur en cultuur](#)

*Reacties, opmerkingen en bijdragen
(en natuurlijk ook e-adreswijzigingen) naar:
Wim Klooster of Guido Leerdam,
wgk@xs4all.nl of guidoleerdam@gmail.com
www.ivn.nl*



INTERNATIONALE VERENIGING VOOR NEERLANDISTIEK